15. Проект Закону України «Про міжнародну технічну допомогу», реєстрац. № 2040 від 12 груд. 2006 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступа : http://gska2.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc4_1?id=&pf3511=27828.
16. Проект Закону України «Про міжнародну технічну допомогу», реєстрац. № 2651 від 17 січ. 2003 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступа : http://gska2.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc4_1?id=&pf3511=14040.
17. Проект Закону України «Про міжнародну технічну допомогу», реєстрац. № 3317 від 02 черв. 1999 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступа : http://gska2.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc4_1?id=&pf3511=6145.
18. Про міжнародну технічну допомогу : Указ Президента України від 01 черв. 1999 р. № 596/99 «Про міжнародну технічну допомогу» // Офіційний вісник України . – 1999. – № 22. – Ст. 991.

Рецензент: Біла С.О., д. держ. упр., професор.

УДК 330.341:330.322

Любімов В.І.,
к.е.н.,Чернігівський державний
технологічний університет

НАПРЯМИ ДЕРЖАВНОГО ВПЛИВУ НА ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНУ СКЛАДОВУ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Анотація. Згруповано регулюючий вплив держави за напрямками виходячи з того, як саме держава впливає на перешкоди, які виникають на шляху здійснення господарюючими суб'єктами інноваційних інвестицій. Проаналізовано світову практику щодо цілеспрямованої підтримки державою рівня та інтенсивності інноваційно-інвестиційної діяльності.

Аннотация.Сгруппировано регулирующее влияние государства за направлениями исходя из того, как именно государство влияет на препятствия, которые возникают на пути осуществления хозяйствующими субъектами инновационных инвестиций. Проанализирована мировая практика относительно целеустремленной поддержки государством уровня и интенсивности инновационно-инвестиционной деятельности.

Annotation. The regulative influencing of the state is grouped after directions coming that from how exactly the state influences on the obstacles which arise up on the way of realization by the being in charge subjects of innovative investments. World practice is analysed in relation to purposeful support by the state of level and intensity of innovative-investment activity.

Постановка проблеми.

Позитивний досвід розвинутих країн світу демонструє високу ефективність державної моделі інноваційного розвитку та інноваційної стратегії уряду. У цих країнах протягом ХХ ст. було проведено цілеспрямовану інноваційно-інвестиційну політику, яка постійно перебуває під впливом державного протекціонізму.

Уряди багатьох держав створюють сприятливе для появи інновацій внутрішнє і зовнішнє середовище; підтримують усі види нововведень, нові організаційні структури і удосконалюють механізми інноваційно-інвестиційної активності, реалізовують програми розвитку окремих територій на основі інноваційних моделей.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

На сучасному етапі розвиток інноваційної сфери в Україні можна охарактеризувати як такий, що не відповідає світовим тенденціям. Саме тому останнім часом серед українських науковців активізувались дослідження, пов'язані з інноваційно-інвестиційними процесами. Численні роботи таких вітчизняних економістів як О. Амоша, В. Антонюк, Ю. Бажал, О. Волков, Л. Гаман, А. Гальчинський, В. Геєць, А. Гречан, М. Денисенко, А. Землякін, М. Крупка, П. Микитюк, І. Лукінов, В. Осецький, А. Пересада, В. Семіноженко, В. Федоренко, А. Чухно та багатьох інших свідчать про актуальність даної проблематики.

Постановка завдання.

– згрупувати регулюючий вплив держави за напрямками виходячи з того, як саме держава впливає на перешкоди, які виникають на шляху здійснення господарюючими суб'єктами інноваційних інвестицій;

–проаналізувати світову практику щодо цілеспрямованої підтримки державою рівня та інтенсивності інноваційно-інвестиційної діяльності.

Виклад основного матеріалу.

З'ясовуючи світовий досвід державного регулювання інноваційно-інвестиційної активності, позитивні елементи якого можна застосувати у вітчизняній економіці, необхідно виділити групу напрямів відповідної політики, знайти загальне і особливе для різних країн у регулюючому впливові держави на інноваційно-інвестиційну сферу.

Виконавши ретельний аналіз практики державного регулювання інвестиційно-інноваційної діяльності у розвинених країнах світу, нами зроблено висновок, що її можна згрупувати за п'ятьма найвпливовішими напрямами. Зауважимо, що різні літературні джерела свідчать про напрями державної діяльності у інноваційній сфері у різних аспектах. Вона проводилась, враховуючи цілі проведення відповідних досліджень. Так, існують класифікації функцій держави у інноваційній сфері за принципом її впливовості на економічні інтереси суб'єктів через створення сприятливого клімату для розповсюдження інновацій [2, с.94]. Окремі дослідники визначають напрями державного впливу, виходячи із виконання урядом інноваційно-стратегічної функції [1, с. 140], інші – визначаючи функції держави у сфері НДДКР керуються необхідністю вступу до епохи постіндустріалізму і проведення антикризових заходів у сфері регулювання національних техніко-економічних систем.

Аналізуючи інноваційно-інвестиційну діяльність нами зроблено висновок, що для підприємництва характерна альтернативність

поведінкових стратегій у реалізації соціально-економічних цілей: якщо відповідні цілі можуть бути досягнутими без інновацій, то інноваційні інвестиції у приватному секторі відбуватися не будуть через окремі причини. По-перше, через відсутність стимулу здійснення ризикової, крупно витратної діяльності при невизначеності кінцевих результатів. У цьому випадку тільки сила конкурентної боротьби спроможна заставити підприємця рухатися шляхом інноваційного розвитку. По-друге, це відсутність можливості здійснення інновацій через слабкий розвиток фундаментальної науки як постачальника нових наукових знань та ідей, обмеженості ресурсів для фінансування інновацій, нерозвиненості повною мірою таких підприємницьких якостей як прагнення йти на ризик, кардинальні зміни у своїй діяльності тощо. По-третє, наявність перешкод, які досить важко обійти фірмам, здійснюючи інноваційно-інвестиційну діяльність. У ролі останніх нами було виділено: недоступність фінансових ресурсів, високі відсоткові ставки, низьку очікувану прибутковість, довготривалий термін окупності інноваційних інвестицій, ризик, невизначеність, бар'єри для вкладення капіталу у певні сфери.

Державне регулювання націлене, передусім, на формування інноваційного клімату та інноваційної інфраструктури, яка виступає, як правило, передатним механізмом, через який нововведення проходять шлях до виробництва. Відповідний напрямок державної діяльності пов'язаний із необхідністю забезпечення умов для прибуткової діяльності інноваційного бізнесу в умовах наявності високої вартості та терміну окупності інноваційного проекту при неявному комерційному ефекті.

На нашу думку, формування інноваційного клімату – це головне завдання державної влади для стимулювання інноваційного розвитку. Говорячи про інноваційний клімат, подаємо узагальнену характеристику сукупності соціальних, економічних, організаційних, правових та політичних передумов, які визначають привабливість і доцільність інноваційного інвестування. Головними умовами для його створення виступають стихійні ринкові механізми та усвідомлена діяльність держави, а також їх поєднання.

Для формування інноваційного клімату необхідно досягти поширення та утвердження в суспільстві інноваційної ідеології. Виразним прикладом слугують США, в яких держава подбала про необхідність та безальтернативність постійних нововведень у технологічній, економічній та соціальній сферах, намагаючись проводити майбутню політику тільки на засадах інноваційного розвитку [6, с. 157].

Діяльність держави повинна безумовно сприяти розвитку інноваційної інфраструктури. Зважаючи на світовий досвід, враховуємо те, що вона традиційно охоплює три компоненти, які створюють своєрідний "інкубатор", у якому народжуються, втілюються і знаходять перше практичне застосування з наступним розповсюдженням усі нововведення.

Це, по-перше, лабораторії, дослідницькі центри, наукове виробництво приватного сектора економіки, по-друге, державні відомства, інститути і лабораторії і, по-третє, академічна сфера – вузи, насамперед, університети.

Усі ці складові частини науково-технічного прогресу тісно пов'язані і взаємодіють між собою, утворюють єдину систему, хоча і мають відповідну спеціалізацію у загальному поділі праці. Вона ґрунтується на різниці у ступені привласнення нового знання, яке залежить як від його характеру (фундаментальне або прикладне), так і від цілей, які переслідують його виробники (комерційні чи некомерційні).

Так, приватний сектор відповідає не тільки за створення власних ідей і нововведень, створених у інших секторах, що відповідають новим суспільним потребам, але і доведення їх у виробництво.

Державний сектор визначає напрямок стратегії економічного і науково-технічного розвитку, стимулює процес впровадження інновацій у країні, проводить дослідження і розробки, що мають загальнонаціональне значення. Університети, окрім підготовки фахівців, виступають постійними генераторами нових наукових ідей у всіх галузях знань.

У цьому відношенні простежуємо чітке розмежування функцій між центрами академічної науки (університетами), державними науково-дослідними інститутами та лабораторіями, з одного боку, і дослідницькими підрозділами приватних фірм, з іншого. Тобто виявляється інституціональний „поділ праці" у виробництві знання: з передбачуваною часткою умовності можна стверджувати, що у першій групі інститутів зосереджено розвиток „науки", у другій – „технології". Але важливі розбіжності між ними полягають у мотивації.

Усі дослідження у сфері НТП поділяють на прикладні і фундаментальні. Останні є досить капіталоємними і потребують високих витрат за неявного комерційного ефекту. Тому традиційно відповідальність за цю сферу покладено на державу. Підтримуючи фундаментальні досліджень, державою формується запас нових наукових і технологічних ідей і створюються умови для вільного доступу до них національних виробників.

Результати досліджень інститутів першої групи, як правило, широко розповсюджуються. Цьому сприяє ще й те, що значна частина сучасних університетських досліджень проводиться у сфері прикладних, або так званих трансферних, наук, які виступають сполучним елементом між відповідними галузями фундаментальної науки і конкретними сферами технології. Прикладами „трансферних" наук слугують комп'ютерна наука, цивільне машинобудування, фармакологія, наука про вирощування рослин, медичні науки тощо. Окрім того, університети не тільки дають нові знання, але і виступають своєрідними акумуляторами старих, накопичених знань, які набувають певного ступеня важливості для розвитку окремих технологій, включаючи традиційні. „Трансферна" роль державних

дослідницьких інститутів і лабораторій найчастіше визначається розвитком як прикладних наук, так і стандартів та метрології.

Університетські дослідження спрямовані не на першочергову максимізацію прибутку, а функціонують під впливом різних мотивів, пов'язаних з прагненням до досягнення першості у здійсненні наукових відкриттів, отриманням винагороди в галузі університетського викладання і управління. Знання, вироблене інститутами першої групи, є чистим суспільним благом і його надання, відповідно до розглянутих нами раніше основ неокласичної теорії суспільних благ, здійснюється державним сектором науки і за рахунок коштів державного бюджету.

Світовий досвід свідчить про те, що за рахунок держави фінансується значна частка сукупних витрат на НДДКР, на створення і підтримку інформаційної інфраструктури та інші види діяльності щодо забезпечення НТП, у реалізації яких господарюючі суб'єкти не зацікавлені у зв'язку з неможливістю отримання поточних прибутків.

Таким чином, держава бере на себе фінансування фундаментальної науки і на цей момент неприбуткових сфер інноваційних вкладень, створює сприятливі умови для інвестування приватних капіталів у науково-технічну сферу. Стосовно діяльності інститутів другої групи (дослідницькі підрозділи приватних фірм), вона зорієнтована на максимізацію прибутку або на інші виключно комерційні цілі. Саме через це завоювання першості у винаходах, що націлене на отримання надприбутку, виявляється несумісним з необмежено широким поширенням отриманої інформації.

У той же час у дослідницьких лабораторіях промислових компаній у межах комерційних інновацій, одночасно продукується знання двох типів: специфічного характеру (пов'язане з виробництвом фірмою конкретного продукту або застосуванням конкретного виробничого процесу) і знання загального характеру, що має ширше застосування. Якщо інформацію, що втілює знання першого типу, можна у більшому або меншому ступені виключити із споживання, то з інформацією, що втілює знання другого типу, це проробити набагато складніше. Отже, виявляється досить складним розв'язання завдання запобігання поширенню загальних наукових принципів через законодавче оформлення прав власності на таку інформацію. Тому приватний сектор є сприятливішим до інноваційної діяльності у сферах, які надійно захищені патентним законом.

Через це необхідно враховувати правове середовище. У розвинених країнах законодавство про промислову власність детально регулює питання щодо захисту прав інтелектуальної власності, передачі нових технологій, включаючи сферу міжнародного обміну. Формування відповідних законів набуває великого значення у ринкових умовах, коли надзвичайно важливим є правильний і чітко визначений законом розподіл прав і обов'язків між учасниками комерційного обороту. Таку політику досить активно у 70-80-ті р.р. проводили європейські країни для створення сприятливих умов у структурній перебудові, підкріплюючи дію ринкових

сил методами протекціонізму. У сучасних умовах і у інших країнах формується законодавство про передачу технологій. Подібні правові акти діють сьогодні в Аргентині, Мексиці, Бразилії, Індії. Такий закон прийнято в Китаї та багатьох інших державах.

Щодо конкретизації функціонування названих нами елементів інфраструктури науково-технічного прогресу у конкретних країнах, то в США вони визначається важелями і стимулами ринкової конкуренції, державного регулювання і традиційного "університетського академізму". У 90-ті роки американські аналітики вказали на численні факти, що свідчать про недостатній зв'язок університетів із промисловістю, дублюють дослідження не тільки в різних секторах, але й у тому секторі, що впливає на розпилення виділених коштів, зниження ефективності витрат на інноваційну діяльність [7, с. 161]. Все це призводить до того, що з'являються нові інфраструктурні елементи, які є ефективною формою зв'язку між академічною, урядовою сферами та виробництвом.

Інноваційна сфера країн ЄС представлена безліччю організаційних форм. В узагальненому вигляді класифікацію типів територій високої концентрації науково-технічного потенціалу в країнах ЄС можна розглянути у вигляді трьох укрупнених груп: столичні мегаполіси і великі міські агломерації як провідні центри концентрації національного науково-технічного потенціалу; технологічні регіони як територіально розподілені системи; центри науки й вищої школи в муніципальних утвореннях.

Створення консорціумів, інженерних центрів, наукових і технологічних парків та інших перспективних формувань, що успішно реалізують складні інноваційні ідеї, – наочний приклад ефективності державної підтримки таких ідей, через які різні організації усвідомлюють необхідність спільної реалізації інноваційного циклу й реально відчувають переваги цієї роботи.

Іншим напрямком впливу держави на інноваційну діяльність є формування правового середовища для проведення інноваційної діяльності. Законодавчі акти створюють "правила гри" для економічних суб'єктів у інвестиційно-інноваційній сфері, надають правовий захист потенційним інвесторам та новаторам, зводячи тим самим, ризики і невизначеність інвестиційно-інноваційної діяльності до певного мінімуму.

Важливе значення щодо стимулювання інноваційної активності має конкурентна політика, яка базується на дії законів про захист конкуренції та регулювання діяльності монополій. Правове регулювання конкурентної політики, яке бере початок ще з XIX століття (закон Шермана), формує необхідні та найзагальніші передумови для стимулювання господарюючих суб'єктів до підвищення ефективності своєї діяльності, пошуку нових ідей та механізмів їх втілення на практиці. Такі закони знаходяться у постійному розвитку, зазнають певних змін, виходячи із існуючих на цей момент реалій.

Показовим є той факт, що уряд США в період структурної перебудови економіки, тобто тоді, коли виникла необхідність у формуванні значних фінансових ресурсів, пішов на свідоме послаблення антитрестовського законодавства через зняття великої кількості обмежень із вертикальних і конгломеративних об'єднань, дозволив горизонтальне об'єднання капіталу, у разі усунення дублювання виробництва чи зростанню його ефективності. Це дало можливість виключення з-під впливу закону злиття між виробниками й оптовими споживачами продукції [5, с. 127].

Натомість в Японії конкурентне законодавство заохочувало дубльовані закупівлі іноземної технології, тобто імпорт одного і того ж її виду декількома фірмами з метою вирівнювання умов конкуренції у певних галузях і запобігання тимчасовій монополії. Це сприяло загостренню конкурентної боротьби, переміщенню технологічних знань від крупних підприємств до малих і середніх [1, с. 41].

В цілому ж правове забезпечення інноваційної діяльності відіграє вагому роль і при усуванні інших перешкод. Прийняття законів про інвестиційну і інноваційну діяльність у сучасних умовах є характерним для будь якої економічної системи. Прикладом може слугувати виданий у 1976р. у США „Закон про національну політику в галузі науки й техніки, про організацію й пріоритети", який є основою нормативної бази у сфері інноваційної діяльності. У ньому закріплено зразковий перелік пріоритетних цілей, реалізація яких повинна сприяти прогресу науки й техніки, при здійсненні якої федеральний уряд повинен зберігати елементи централізованого планування.

Для розвинених країн світу є характерним і залучення іноземних інвестицій. В основі даного процесу знаходяться галузеві та регіональні пріоритети. Державне регулювання інвестицій та участь у власності включають такі базові компоненти, як резервування за національним капіталом певних галузей і видів виробництва, для збереження національної безпеки. Це стосується заборони на участь іноземних інвесторів у акціонерному капіталі визначених секторів, зокрема телекомунікацій в Австрії, Греції, Ірландії, Ісландії, Італії, Китаї, Португалії, Туреччині, Швейцарії та Швеції.

Державна політика Великобританії по відношенню залучення іноземних інвестицій в економіку країни знаходиться у центрі уваги британського уряду. Координатором інвестиційної діяльності у Великобританії є спеціально створена у системі Міністерства торгівлі і промисловості служба "Invest-UK". Регулювання інвестиційної діяльності здійснює Служба щодо контролю за фінансовою діяльністю [4, с. 151].

Основними інвесторами в економіку Великобританії виступають США, Японія і країни ЄС. Інвестиційні проекти за участю іноземного капіталу реалізуються переважно у домінуючих галузях економіки, таких як електронні послуги, електроніка, приладобудування, телекомунікації,

фінансовий менеджмент, а також автомобілебудування, металургія, хімічна і харчова промисловість; 57% інвестиційних проектів здійснюється за участю американських інвесторів.

Серед інших непрямих заходів щодо регулювання участі у власності та контролю – резервування за національним урядом призначення одного або більшої кількості представників до ради директорів; право уряду на "вето" щодо деяких рішень чи вимога про повну одностайність ради директорів у розв'язанні деяких питань; обов'язковість консультування з урядом перед прийняттям важливих рішень, крім того, застосовуються обмеження на використання довгострокових іноземних кредитів, цінні папери іноземного інвестора; права іноземних акціонерів (на виплату дивідендів, відшкодування капіталу після ліквідації підприємства, на приховування інформації з деяких аспектів руху інвестицій); національний склад ради директорів або чисельність емігрантів у ній; право власності на землю чи нерухомість; право на промислову або інтелектуальну власність; ліцензування зарубіжної технології.

Останнім часом найбільш часто використовується залучення приватного капіталу державою в інфраструктуру головним чином не шляхом приватизації, а в рамках концепції державно-приватного партнерства. Держава передає бізнесу права володіння і користування своєю власністю, але залишає за собою право розпорядження.

Розвиток сучасного інноваційно-інвестиційного підприємництва також пов'язаний з факторами соціально-економічного і психологічного характеру. І їх ми вважаємо п'ятим напрямком впливу держави на інноваційну діяльність, реалізація якого приводить до формування соціокультурного середовища. Так, у США пропаганда успіху, ризику, конкуренції не проходить без уваги – вона піднімає підприємницький дух, і без того властивий американський нації. Саме тому у цій країні бізнес, особливо дрібний і венчурний, здійснює вагомий вплив на інноваційно-інвестиційний фактор економічного зростання.

В інших країнах інша культура дещо стримує розвиток інноваційно-інвестиційного підприємництва. У країнах ЄС більш розповсюджені традиції бюрократичного управління. Саме сфери державного і корпоративного управління концентрують найбільш талановиті кадри. Можливості розпочати свою власну справу, особливо в областях передової технології, для них істотно знижуються. Основна частина дрібних інноваційних компаній у ЄС включена в досить жорстку систему субпідрядних відносин з великими корпораціями і багато в чому залежить від їх діяльності.

Однак останнім часом для ЄС стали характерними певні зміни. На макрорівні науково-технічна інтеграція ЄС привела до зміни соціально-економічної моделі її розвитку. Особливістю останньої є націленість на виробництво, поширення і практичне використання інновацій, при чому не тільки наукових і технологічних, але й організаційних та соціальних.

Спираючись на зростаючу підтримку державних інститутів, фінансових і виробничих структур, науково-технічна інтеграція привела до зміни ділової культури бізнесу; подальшого посилення у підприємницькій діяльності ролі новаторських, інноваційних аспектів; до формування тісних коопераційних зв'язків між підприємницькими одиницями і суспільними структурами, що діють в інноваційній області. Колись зовсім самостійні фірми й інститути, зберігаючи фінансову незалежність, стають пов'язаними в інформаційному і технологічному відношенні.

Заходами, за допомогою яких формується соціокультурне середовище інноваційної діяльності, є фінансова допомога вченим, винахідникам і малим фірмам, які працюють над створенням і впровадженням інноваційного продукту у вигляді надання новаторам грантів, позик, субсидій, гарантованих кредитів, забезпечення дослідників та інженерів відповідним обладнанням, приміщеннями та сервісом, експертного кредитування та інше.

У межах даного напрямку держава займається формуванням та заохоченням науково-технічних кадрів. Держава забезпечує їх підготовку та перепідготовку у державних наукових установах і навчальних закладах, виділяє необхідні для цього бюджетні асигнування та матеріальні ресурси, законодавчо надає рівні правові умови для функціонування організаційних структур різних форм власності, які здійснюють навчання й підвищення кваліфікації кадрів. Протягом останнього десятиліття інституціональні й приватні інвестори в США витрачали на наукові дослідження й розробки в середньому близько 240 млрд. дол. на рік, а приватні компанії щорічно направляли на підвищення освітнього рівня своїх співробітників 30 млрд. дол., що еквівалентно асигнуванням на всі напрямки наукових досліджень Росії, Китаю, Південної Кореї та Тайваню.

Разом з цим держава встановлює обов'язковий мінімум науково-технічних знань для кожного рівня освіти. З метою підготовки наукових кадрів держава запроваджує систему атестації наукових викладацьких кадрів та сприяє визнанню еквівалентності дипломів про вищу освіту та наукових ступенів на міждержавному рівні. За найвищі досягнення в галузі науки і техніки держава встановлює премії і почесні звання для осіб, які зробили значний внесок у розвиток науки, технології, їх реалізацію у виробництві.

Висновки.

Аналіз світової практики показав, що цілеспрямована підтримка державою рівня та інтенсивності інноваційно-інвестиційної діяльності в економіці сприяє усуванню перешкод для інноваційної діяльності і її активізації. Там, де ринкові сили неспроможні спрямувати інвестора на інноваційну діяльність, „заохочуючим" механізмом стає держава. Саме вона формує умови полегшеного доступу до фінансових ресурсів, управляє ризиком та невизначеністю, створює сприятливий клімат для інвестицій інноваційного спрямування у плані прибутковості, регулює конкуренцію та розробляє „правила гри". Все це приносить конкретні

результати у вигляді досягнення і підтримки стабільних темпів інтенсивного економічного зростання.

Використані джерела інформації:

1. Денисенко М. П. Основи інвестиційної діяльності: Підр. для студентів вищих навчальних закладів / Микола Денисенко. – К.: Алерта, 2003. – 338 с.
2. Управління інноваціями [зб. наук. праць / за ред. А. І. Сухорукова]. – Київ: „Видавничий дім Комп'ютерпрес", 2003. – 206 с.
3. Утвердження інноваційної моделі розвитку економіки України. Матеріали науково-практичної конференції. – К.: НТУУ „КПІ", 2003. – С.177.
4. Інноваційна стратегія Українських реформ / Гальчинський А. С., Геєць В. М. Кінах А. К., Семиноженко В. П. – К.: Знання України, 2002. – 336 с.
5. Обучение рынку / Под ред. С. Ю. Глазьева. Монография. – М.: „Издательство „Экономика", 2004. – 639 с.
6. Кириленко В. І. Інвестиційна складова економічної безпеки: Монографія / Володимир Кириленко. – К.: КНЕУ, 2005. – 232 с.
7. Пістунов І. М., Чорнобаєв В. В. Багатофакторна модель управління інноваційною діяльністю / І. Пістунов, В. Чорнобаєв // Вісник ДДФУ. Економічні науки, – №1. – Дніпропетровськ, 2008. – С. 157-163.

Рецензент: Дацій О.І., д.е.н., професор.

УДК 330: 338: 353: 658

Малиш Н.А.,
к.е.н., доцент, Національна академія
державного управління
при Президентові України

ЕКОЛОГІЧНО-ІННОВАЦІЙНІ АСПЕКТИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Анотація. Проаналізовано проблеми екологічного розвитку підприємництва, використання екологічних інновацій у підприємницькій діяльності. Визначено систему державного екологічного управління. Проведено аналіз стану державної підтримки малого підприємництва. Обґрунтовано напрямки створення сприятливого економічного і правового середовища. Проаналізовано питання інновацій у підприємництві як джерела сталого економічного зростання та підвищення конкурентоспроможності країни.

Ключові слова: державна екологічна політика, підприємництво, зелена енергія, сонячна енергетика, «зелений» тариф, екологічні інновації, конкурентоспроможність країни.

Аннотация.Проанализировано проблемы экологического развития предпринимательства, использования экологических инноваций в предпринимательской деятельности. Определено систему государственного экологического управления. Проведено анализ состояния государственной поддержки малого предпринимательства. Определено направления создания благоприятного экономической и правовой среды. Проанализировано вопросы инноваций в